

Aanbeveling nr 02/2009 van 27 mei 2009

Betreft: rol van het Rijksregister: contactname voor reünies, herdenkingen, familieresearch (SE/07/065)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 30;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 27 mei 2009 de volgende aanbeveling uit:

I. CONTEXT

1. De Commissie wordt regelmatig geconfronteerd met de vraag naar de actuele adressen van personen met het oog op familieresearch, reünies (bijvoorbeeld van klasgenoten), herdenkingen, enz. Op basis van de huidige reglementering mogen noch de gemeenten noch het Rijksregister voor dergelijke doeleinden de actuele adressen van de betrokken personen verschaffen. Dit is geen nieuw probleem.

2. De Commissie onderzocht in hoeverre er, rekening houdend met de actuele reglementaire omkadering, een oplossing kan aangereikt worden die tegemoetkomt aan deze behoefte zonder daarbij de persoonlijke levenssfeer van de gezochte personen in het gedrang te brengen.

II. ANALYSE

A. De bevolkingsregisters

A.1. Het reglementair kader

3. Het verkrijgen van informatie/gegevens uit de bevolkingsregisters wordt geregeld door het koninklijk besluit van 16 juli 1992 *betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister*. Zoals hierna wordt aangetoond, biedt dit koninklijk besluit geen ruimte om gevolg te geven aan vragen van derden om het actuele adres van een persoon te bekomen met het oog op het organiseren van een klasreünie, een herdenking of voor familieresearch.

4. Het verstrekken van informatie op basis van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 gebeurt volgens vier modaliteiten¹. De verstrekking onder de vorm van statistische gegevens (artikel 11) wordt *in casu* buiten beschouwing gelaten.

5. De eerste modaliteit bestaat in het verstrekken van individuele informatie aan de hand van uittreksels uit de registers of getuigschriften opgemaakt aan de hand van die registers in verband met een inwoner van de gemeente (artikel 2 tot 4). Eenieder kan zonder rechtvaardiging een hem betreffend uittreksel of getuigschrift verkrijgen. Derden kunnen dergelijke informatie enkel verkrijgen na schriftelijk verzoek en voor zover de afgifte ervan is voorzien of toegestaan door of

¹ Zie punt 108 e.v. van de ministeriële omzendbrief van 7 oktober 1992 betreffende het houden van de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister (B.S. 15 oktober 1992).

krachtens de wet. Zij moeten met andere woorden bewijzen dat de afgifte van dit uittreksel of getuigschrift noodzakelijk is voor de voortzetting van een wettelijke of reglementaire procedure.

6. Een volgende mogelijkheid vormt de raadpleging van de registers (artikel 5). De raadpleging van de bevolkingsregisters door privépersonen is verboden. De enigen die de registers mogen raadplegen zijn de publieke overheden of openbare instellingen wanneer dit door of krachtens de wet wordt toegestaan (bijv. de lokale politie, de federale politie, de gerechtelijke politie enz...) en de gemeentelijke diensten en de diensten die afhangen van het O.C.M.W. wanneer dit gebeurt voor interne doeleinden.

7. Tot slot is er de verstrekking van personenlijsten uit de registers (artikelen 6 tot 10). Dergelijke verstrekking is in principe verboden, maar de artikelen 6 en 7 bevatten een aantal uitzonderingen. Dergelijke lijsten kunnen verstrekt worden aan:

- de overheden of de openbare instellingen die door of krachtens de wet gemachtigd zijn om dergelijke lijsten te verkrijgen;
- instellingen van Belgisch recht die taken van algemeen belang vervullen (inz. liefdadigheidsinstellingen);
- in bepaalde gevallen buitenlandse overheden;
- de politieke partijen (enkel voor verkiezingsdoeleinden);
- de opiniepeilinginstellingen.

A.2. De bewegingsruimte

8. Op het eerste gezicht sluit de reglementaire omkadering uit dat gevolg wordt gegeven aan verzoeken van een particulier om de actuele adressen van personen te bekomen.

9. Er werd evenwel op het niveau van de gemeenten een oplossing aangereikt die niet indruist tegen hogervermeld koninklijk besluit en die daarenboven WVP-vriendelijk is. Die regeling is terug te vinden in de omzendbrief van 4 december 1996 *betreffende adressaanvragen en verzoeken om inlichtingen uit de bevolkingsregisters*. Daarin wordt de mogelijkheid geboden om, mits voorafgaand besluit van het college van burgemeester en schepenen, over te gaan tot het doorsturen van de brieven van een aanvrager zonder dat hem het adres van de bestemming wordt meegedeeld.

10. De aanvrager bereikt zijn doel, namelijk zijn boodschap bereikt de bestemming. De privacy van de bestemming wordt gerespecteerd. Deze laatste beslist zelf of hij contact opneemt en desgevallend zijn actuele adres meedeelt.

11. Wanneer het aantal bestemmingen meer dan een paar personen betreft die bovendien in diverse gemeenten woonachtig zijn, is de piste die de omzendbrief aanreikt niet echt ideaal. De vraag die zich stelt is of in dergelijke gevallen geen beroep kan gedaan worden op een centraal punt zoals het Rijksregister en indien ja, onder welke modaliteiten.

B. Rijksregister

B.1. Het reglementair kader

12. De toegang tot of mededeling van de informatiegegevens van het Rijksregister wordt geregeld door de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*, (hierna WRR) en meer in het bijzonder artikel 5. Dit is slechts mogelijk voor zover men daartoe gemachtigd wordt door het Sectoraal comité van het Rijksregister. Daarenboven kan een dergelijke machtiging slechts verleend worden aan de in dit artikel omschreven categorieën instanties en personen:

"1° aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° aan de openbare en private instellingen van Belgisch recht voor de informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van taken van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie of voor taken die uitdrukkelijk als zodanig erkend worden door het voormelde sectoraal comité;

3° aan de natuurlijke- of rechtspersonen die handelen als onderaannemer van de Belgische openbare overheden en de openbare of private instellingen van Belgisch recht bedoeld in 1° en 2°; de eventuele onderaanneming gebeurt op verzoek, onder controle en verantwoordelijkheid van deze overheden en instellingen; deze onderaannemers moeten zich er formeel toe verbinden de bepalingen van de onderhavige wet en deze van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens te respecteren en zij nemen daartoe de nodige maatregelen, waarvan zij melding maken aan de personen waarvoor zij als onderaannemer optreden;

4° aan de notarissen en de gerechtsdeurwaarders voor de informatie die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

5° aan de Orde van apothekers met als doel aan hun leden de hoofdverblijfplaats mede te delen van een cliënt waaraan een geneesmiddel dat gevaarlijk is voor de gezondheid werd afgeleverd;

6° aan de Orde van de Vlaamse balies en de Ordre des barreaux francophones et germanophone, met als enig doel aan de advocaten de informatie mede te delen die zij nodig hebben voor de taken die zij als medewerkers van het gerecht vervullen."

13.Iemand die op zoek is naar de actuele adressen van verre familieleden, van klasgenoten, wapenbroeders, valt niet onder één van de bovenvermelde categorieën. De WRR laat bijgevolg niet toe om hem die informatie te verschaffen.

14.Het koninklijk besluit van 5 juni 2004 *tot vaststelling van het stelsel van de rechten tot inzage en verbetering van de gegevens die op elektronische wijze opgeslagen zijn op de identiteitskaart en van de informatiegegevens die zijn opgenomen in de bevolkingsregisters of in het Rijksregister van de natuurlijke personen*, biedt evenmin soelaas. De inzage waarvan in dit besluit gewag wordt gemaakt, heeft immers uitsluitend betrekking op de eigen gegevens, niet die van andere personen.

B.2. De bewegingsruimte

15.Net zoals voor de gemeenten het geval is, sluit de reglementaire omkadering van het Rijksregister uit dat gevolg wordt gegeven aan verzoeken van particulieren om actuele adressen van personen te bekomen. Vraag is of de WVP-vriendelijke oplossing die voor de gemeenten (bevolkingsregisters) werd uitgewerkt, niet kan doorgetrokken worden naar het Rijksregister.

16.Volgens de Commissie is dit perfect mogelijk mits de inachtneming van de volgende modaliteiten:

- de werkwijze staat alleen open voor personen die zich niet kunnen beroepen op een reglementaire bepaling om het actuele adres van een derde uit de bevolkingsregisters of het Rijksregister te verkrijgen;
- het doeleinde waarvoor een beroep kan worden gedaan op de werkwijze is beperkt tot de lokalisatie van personen om sociale of humanitaire redenen zoals bijvoorbeeld, het opsporen van familie of vroegere vrienden, klasgenoten, strijdmakkers, het versturen van overlijdensberichten, enz... Het is dus uitgesloten dat op deze faciliteit een beroep gedaan wordt voor commerciële doeleinden.
- er wordt een verzoek in die zin gericht tot de diensten van het Rijksregister waarbij precies wordt opgegeven waarom men het actuele adres van een aantal personen wenst te bekomen. Indien het Rijksregister twijfelt of aan de vraag gevolg kan worden gegeven, legt zij het verzoek voor aan het Sectoraal comité van het Rijksregister;

- de aanvrager moet aan het Rijksregister voldoende informatie verstrekken m.b.t. de personen met wie hij in contact wenst te treden teneinde de opzoeking van het actuele adres mogelijk te maken. Hoe meer informatie aan het Rijksregister wordt bezorgd, hoe meer kans dat de juiste persoon kan teruggevonden worden. Dit veronderstelt dat voor elke persoon **minstens** de naam en de voornaam evenals het laatst gekende adres wordt bezorgd. Indien mogelijk wordt gepreciseerd wanneer de betrokkene nog op dat adres woonachtig was, welk zijn de geboortedatum/-jaar is;
- het Rijksregister informeert de aanvrager van de kostprijs die verbonden is aan het opzoeken en verzendingswerk (reglementaire tarieven);
- het Rijksregister zoekt het actuele adres op;
- het Rijksregister verstuurt een standaardbrief aan de betrokkenen waarin kort wordt toegelicht:
 - waarom het Rijksregister de brief stuurt (adres van de bestemming mag niet aan de aanvrager meegedeeld worden);
 - wie met de bestemming contact zoekt en waarom.

17. Deze werkwijze is verenigbaar met de WRR, daar er geen informatie uit het Rijksregister toegankelijk wordt gemaakt of verstrekt aan de aanvrager, en ook met de WVP, daar de bestemming zelf beslist of hij zijn gegevens meedeelt aan de aanvrager of niet.

18. In de marge hiervan vestigt de Commissie de aandacht op het volgende. Sommige organisaties zoals bijvoorbeeld scholen, werkgevers, jeugdbewegingen, leger, enz. beschikken vaak nog over lijsten van oud-leerlingen, oud-werknemers, oud-leden, houdende o.a. hun geboortedatum en toenmalige adres. Zij verzamelden deze gegevens voor een specifieke doeleinden. Bijgevolg is het uitgesloten dat organisaties deze gegevens zouden doorgeven aan een persoon met het oog op het organiseren van bijvoorbeeld een reünie.

19. Het is mogelijk voor organisaties, die bij dergelijke actie behulpzaam willen zijn, om WVP-conform hun medewerking te verlenen. Zij zouden op verzoek van de persoon – die de kosten van de opzoeking en verzending door het Rijksregister zal dragen - de gegevens van de doelgroep waarover zij beschikken rechtstreeks kunnen overmaken aan de diensten van het Rijksregister, zodat de betrokkene de gegevens niet in handen krijgt. Daarna wordt er gehandeld zoals aangegeven onder punt 16.

**OM DEZE REDENEN,
De Commissie**

20. beveelt aan dat de diensten van het Rijksregister onder de in punt 16 vermelde modaliteiten hun medewerking verlenen aan de lokalisatie van personen om sociale of humanitaire redenen. Teneinde deze werkwijze een ruimere bekendheid te geven, is het aangewezen om dit in een ministeriële omzendbrief te concretiseren.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere